

Вплив народної педагогіки на дитину (народні обряди)

Підготувала:
Студентка групи ПО-26
Турчин Марія

Народна педагогіка

- ▣ Галузь емпіричних педагогічних знань та досвіду трудящих мас, що визначається в домінуючих серед народу поглядах на мету і завдання виховання, у сукупності народних засобів, вмінь та навичок виховання та навчання

- ▣ Звичаї і традиції завжди закріплюють те, що досягнуте в громадському та особистому житті, вони є сильними соціальними засобами стабілізації суспільних відносин. Вони виконували роль соціальних механізмів передачі новим поколінням взаємин старших поколінь, відтворювали у молодіжному житті ці взаємини.

Усі обряди поділяються на:

- ▣ пов'язані з трудовими процесами року (веснянки, обжинки, колядування тощо)
- ▣ родинно-побутові (родини, хрестини, весілля, похорони)

- ▣ Значна частина обрядів українців пов'язана зі святкуванням Нового року, Різдва Христового
- ▣ Діти беруть участь у обрядах колядок, щедрівок, посівання, закликання доброго врожаю у наступному році, багатства, добробуту і здоров'я у дім господаря

- Участь у цих обрядах формувала високі почуття та глибоко емоційні переживання, радісне світосприймання юних, що служило доброю основою становлення власного світогляду, підготовки їх до життя.

- Разом з пробудженням природи від зимового сну в Україні починається цикл народних весняних звичаїв, свят, пов'язаних з обрядами, іграми та хороводами.
- У давнину за твердженням П.П.Чубинського, весну закликали рано-вранці, до схід-сонця, закликали її піснями. У цей день жінки разом з дочками виходили в поле зі шматком полотна, розстеляли його, клали пиріг і поверталися до хати з надією, що льон і коноплі цього року вродять добре.

- дії цих обрядів пробуджували та виховували у дітей та молоді, насамперед, почуття радості, жадобу до життя.

- ▣ Дітей та підлітків у повсякденних буднях привчали засвоювати народні прикмети про погоду, від яких залежала урожайність, забезпечення на зиму свійських тварин кормами тощо, спостерігати за поведінкою комах, птахів, щоб передбачити зміну погоди.
- ▣ Знання прикмет і приказок виховує у дітей любов та бережливе ставлення до природи, прогнозування погоди.

- Важливим шляхом формування відповідального ставлення до життя, до праці у юних була їх участь у весняних хороводах, іграх, у яких хліборобські мотиви були визначальними. Значна частина їх виконувалася спільно (юнаки та дівчата). Найбільш поширеними в Україні були "Горошок", "Огірочки", "Сіяти просо"

- ▣ Як важливі складники народних традицій, хороводи мали певну педагогічну спрямованість - вони надавали *можливість* для самореалізації підростаючої особистості, чим забезпечували утвердження впевненості її у власних силах, оптимістичного світосприймання.

- Колись у давнину існували традиції обжинок який передбачав залишання пучка стебел на полі ("на бороду Спасу") та виплітанням вінка з колосся. Вінок клали найкращій дівчині на голову і йшли з піснями до господаря ниви на частування. Важливим чинником формування відповідальності підлітків та юнаків у цьому процесі була не лише безпосередня участь у збиранні врожаю, де кожен випробовував себе на зрілість, а й щоденне бачення власних результатів, поступове просування молодих в оволодінні хліборобською майстерністю.

- ▣ Обрядовість у такий спосіб зміцнювала здобуті вміння, формувала глибоку емоційність, сприяла оптимістичному світосприйманню оточуючого життя підростаючою зміною.

Обряд виконує виховну функцію двома способами:

- ▣ по-перше, він вражає молодь своєю незвичайністю, святковістю, чим сприяє формуванню інтересу і прагненню бути причетним до цих подій у житті людей;
- ▣ по-друге, саме оточення пробуджує постійне бажання продемонструвати власні досягнення, що сприяли розвитку голосу, рухів, міміки, самоствердженню особистості

- Отже, звичаї і традиції виконують такі функції виховання:
  - Формування почуття відповідальності;
  - Знання звичаїв та обрядів свого народу;
  - формування глибокої емоційності;
  - Сприймання оптимістичного світосприйняття оточуючого життя
  - Можливість для самореалізації
  - Почуття радості, жадобу до. життя
-